

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/178/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614208545
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:2614208545.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a Mgr. Matúš Staríček v právnej veci žalobcu: A. B., narodený XX.X.XXXX, bytom C. D. XX, zastúpený zákonným zástupcom: E. B., narodený XX.X.XXXX, bytom C. D. XX, právne zastúpený: Mgr. Peter Arendacký, advokát, so sídlom Železničiarska 13, Bratislava, proti žalovanej: F. B., narodená XX.X.XXXX, bytom G. H. I. XXX, právne zastúpená: JUDr. Juraj Procházka, advokát, so sídlom Lakšárska Nová Ves 403, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 4C/168/2014-905 zo dňa 16. apríla 2025 v znení opravných uznesení Okresného súdu Senica č. k. 4C/168/2014-941 zo dňa 28. apríla 2025 a č. k. 4C/168/2014-988 zo dňa 11. septembra 2025 žalobcu vo výroku IV. a žalovanej vo výrokoch I., III., v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 4C/168/2014-937 zo dňa 28. apríla 2025, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravných uznesení v spojení s dopĺňacím rozsudkom potvrdzuje.

II. Žalobca má nárok voči žalovanej na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 4C/168/2014-587 zo dňa 17. mája 2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 4C/168/2014-611 zo dňa 25. mája 2023 výrokom I. vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo sporových strán, ktoré zaniklo dňom právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 5C 99/2011-28 zo dňa 26.9.2011, t.j. dňom 19.10.2011, tak, že z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov prikázal a) do výlučného vlastníctva žalovanej: nehnuteľnosti nachádzajúce sa v obci G. H. I., k. ú. G. H. I., a to rodinný dom súp. č. XXX, postavený na parc. č. 139/1 a pozemky parc. č. 139/1 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 103 m² a parc. č. 139/3 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 452 m², zapísané na LV č. XXXX Okresného úradu Senica, Katastrálny odbor, v podiele 1/1, v celkovej hodnote 130 762,98 €, b) do podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej: nehnuteľnosti nachádzajúce sa v obci G. H. I., k. ú. G. H. I., a to pozemok parc. č. 139/4 - trvalé trávne porasty vo výmere 1684 m², zapísané na LV č. XXXX Okresného úradu Senica, Katastrálny odbor, každému v podiele 1/2, v celkovej hodnote 17 932,49 €, výrokom II. prikázal pohľadávku veriteľa Štátny fond rozvoja bývania z úveru č. 205/1203/2000 vo výške 9430,58 € do výlučného vlastníctva žalovanej, výrokom III. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žabcovi titulom finančného vyrovnanie sumu 46 783,95 €, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom IV. nepriznal žalovanej náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd uznesením č. k. 26Co/70/2023-670 zo dňa 8. decembra 2023 v dôsledku podania odvolania žalobcom rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 4C/168/2014-587 zo dňa 17. mája 2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 4C/168/2014-611 zo dňa 25. mája 2023 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie

nepreskúmateľnosť uvedeného rozsudku, keďže z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie neboli zrejmé pre rozhodnutie súdu prvej inštancie relevantné myšlienkové postupy a úvahy, ktoré viedli súd prvej inštancie k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov práve zvoleným spôsobom a preskúmaný rozsudok tak nenaplňoval požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 4C/168/2014-587 zo dňa 17. mája 2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 4C/168/2014-611 zo dňa 25. mája 2023 zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku) s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bolo opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľa, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť, pričom nové rozhodnutie je potrebné náležite odôvodniť.

3. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie odvolacím súdom opäť vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 4C/168/2014-905 zo dňa 16. apríla 2025 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) v znení opravných uznesení Okresného súdu Senica č. k. 4C/168/2014-941 zo dňa 28. apríla 2025 a č. k. 4C/168/2014-988 zo dňa 11. septembra 2025 (ďalej aj „opravné uznesenia“) v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 4C/168/2014-937 zo dňa 28. apríla 2025 (ďalej aj „dopĺňací rozsudok“).

4. Napadnutým rozsudkom v znení opravných uznesení súd prvej inštancie výrokom I. bezpodielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej, ktoré zaniklo dňom právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 5C 99/2011 - 28 zo dňa 26.9.2011, t.j. dňom 19.10.2011, vysporiadal tak, že z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov prikázal a) do výlučného vlastníctva žalobcu - nehnuteľnosť nachádzajúca sa v obci G. H. I., k.ú. G. H. I., a to parc.č. 139/4 - trvalé trávne porasty vo výmere 1684 m², zapísanú na LV č. XXXX Okresného úradu Senica, katastrálny odbor, v podiele 1/1 v celkovej hodnote 17 932,49 €, b) do výlučného vlastníctva žalovanej - nehnuteľnosti nachádzajúce sa v obci G. H. I., k.ú. G. H. I., a to rodinný dom súp.č. XXX postavený na parc.č. 139/1 a pozemky parc.č. 139/1 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 103 m² a parc.č. 139/3 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 452 m², zapísané na LV č. XXXX Okresného úradu Senica, katastrálny odbor, v podiele 1/1 v celkovej hodnote 130 762,98 €, - hotovosť vo výške 2 025,24 €, výrokom II. pohľadávku veriteľa Štátny fond rozvoja bývania z úveru č. 205/1203/2000 vo výške 9430,58 € prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej, výrokom III. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žabcovi titulom finančného vyrovnaní sumu 51 906,63 €, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom IV. žiadnej zo sporových strán náhradu trov konania nepriznal.

5. Napadnutý rozsudok v znení opravných uznesení súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1 a 5, § 150 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, ods. 2, § 6 ods. 1, § 16 ods. 1, § 22 ods. 1 až 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), § 22 ods. 1, ods. 2 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách, § 193, § 255 ods. 2, § 224 Civilného sporového poriadku a vecne potrebou vyporiadania zvoleným spôsobom, keď do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrili rozsudkom vyporiadané nehnuteľné veci, peniaze a pohľadávka titulom úveru uvedené vo výrokoch I., II. rozsudku. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že ku dňu zániku manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrili nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre obec a k. ú. G. H. I., a to rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. č. 139/1 a pozemky parc. č. 139/1, 139/3 a 139/4, ktorých hodnota predstavuje sumu 148.695,47 €, z toho hodnota parc. č. 139/4 spolu s oplotením 17.932,49 €, takisto finančné prostriedky vo výške 2.025,24 €. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že na pozemkoch hraničiacich s parc. č. 139/4 sa nachádza účelová komunikácia, ktorá môže byť budúcim vlastníkom pozemku parc. č. 139/4, vychádzajúc z práva všeobecného užívania účelovej komunikácie, využívaná na prístup vlastníka na pozemok parc. č. 139/4. Súd prvej inštancie prikázal parc. č. 139/4 do výlučného vlastníctva žalobcu a rodinný dom s pozemkami parc. č. 139/1 a č. 139/2 do výlučného vlastníctva žalovanej dôvodiac, že je možné ich užívať samostatne a nezávisle od parc. č. 139/4 a naopak a zároveň v snahe rozdeliť bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, aby vznikla čo najnižšia výška vyrovnacieho podielu. Zostatok úveru od ŠFRB použitého na stavbu rodinného domu, ktorý ku dňu zániku manželstva predstavoval sumu 9.430,58 €, súd prvej inštancie prikázal žalovanej. Žalobca nadobudol do výlučného vlastníctva z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nehnuteľnosti v celkovej hodnote 17.932,49 €, t. j. žalovanej patrí z tejto sumy polovica, t. j. 8.966,24 €.

Žalovaná nadobudla do výlučného vlastníctva z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nehnuteľnosti v celkovej hodnote 130.762,98 €, t. j. žalobcovi patrí z tejto sumy polovica, t. j. 65.381,49 €. Žalovaná nadobudla financie vo výške 2.025,24 €, žalobcovi patrí z tejto sumy polovica, t. j. 1.012,62 €. V rámci širšieho vyporiadania má žalobca právo na náhradu polovice sumy z jemu darovaných finančných prostriedkov použitých na stavbu spoločného rodinného domu, teda polovicu zo sumy 1.360,95 €, t. j. 680,47 €. Žalovaná má v rámci širšieho vyporiadania právo na náhradu polovice sumy z jej darovaných finančných prostriedkov použitých na kúpu pozemkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, teda polovicu zo sumy 2.972,84 €, t. j. 1.486,42 € a náhradu polovice sumy zostatku spoločného úveru manželov, ktorý bol prikázaný žalovanej, t. j. polovice zo sumy 9.430,58 €, t. j. 4.715,29 €. Súd prvej inštancie pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov vychádzal zo zásady rovnosti podielov, i keď sa žalobca po nehode nepodieľal na starostlivosti o spoločný majetok, deti a domácnosť (osobne alebo finančne) rovnomerne so žalovanou, nakoľko to nebolo z jeho vôle, nešlo o úmyselné konanie, ale v dôsledku objektívnych prekážok a nepriaznivého zdravotného stavu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam súd prvej inštancie uložil žalovanej v rámci úplného vyporiadania povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielov sumu 51.906,63 €.

6. Dopĺňací rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 225 ods. 1, ods. 2, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

7. Súd prvej inštancie žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že žalobcovi a žalovanej bol z bezpodielového spoluvlastníctva manželov priznaný rovnaký podiel, teda sporové strany boli rovnako úspešné v konaní. Ďalej súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť nahradit' žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, nakoľko žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku IV. podal odvolanie žalobca z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navyše nie je náležite odôvodnené. V odvolaní poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 266/2022 z 23. júna 2022. Žalobca v odvolaní uviedol, že v priebehu konania sa sporové strany dohodli, že predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov budú len nehnuteľnosti. Žalovaná vyvíjala maximálne úsilie, aby dosiahla, že došlo k platnému darovaniu predmetných nehnuteľností, a preto nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Táto jej snaha nebola úspešná a tak je nepochybné, že tvrdenia žalobcu o predmete bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa potvrdili a v tomto smere je 100 % úspešný. V priebehu konania žalobca žiadal, aby parc. č. 139/4 bola prikázaná do jeho výlučného vlastníctva z dôvodu, že túto chce užívať a navyše žalovaná nemala dostatok finančných prostriedkov na vyrovnanie podielu, ktorý by žalobcovi prislúchal z bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalovaná napriek tomu v konaní tvrdila, že pre pridelenie tohto pozemku do vlastníctva žalobcu nie sú splnené podmienky, a to, že nie je k pozemku prístup a že na pozemku nie je možné v budúcnosti postaviť rodinný dom. V konaní žalobca vyvrátil všetky tvrdenia žalovanej, ktorými chcela zabrániť, aby súd vyhovel jeho návrhu na spôsob vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Napriek snahe žalovanej súd prvej inštancie prisúdil parc. č. 139/4 do výlučného vlastníctva žalobcu. Bola to žalovaná, ktorá nerešpektovala znalecké posudky o žalobcovej nespôsobilosti na právne úkony, nebola ochotná uznať, že nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov napriek uzavretej darovacej zmluve, nechcela sa mimosúdne dohodnúť a predísť tak zdĺhavému súdnemu sporu. Žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil odvolaním napadnutú časť rozsudku prvej inštancie tak, že žalobcovi prizná náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 % a trovy tohto odvolacieho konania.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I., III. podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. Žalovaná v odvolaní uviedla, že súd prvej inštancie nebral do úvahy ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka, keď pri vyporiadaní neprihliadol na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Bolo preukázané listinnými dôkazmi vydanými orgánmi činnými v trestnom konaní, že sa žalobca vedome uviedol v dôsledku požitia značného množstva alkoholických nápojov do stavu, vylučujúceho spôsobilosť viesť motorové vozidlo. Týmto nezodpovedným a protiprávnym konaním žalobca úmyselne porušil právnu povinnosť uloženú mu zákonom, v dôsledku toho havaroval a spôsobil si vážne zranenia a následne trvalú invaliditu. V trestnom konaní bolo nepochybné preukázané,

že vozidlo šoféroval žalobca pod vplyvom alkoholu (1,27 promile) a zavinil si sám takto nezodpovedne svoju invaliditu. Ignorovaním záverov orgánov činných v trestnom konaní, konkrétne uznesenia OP Malacky č. 2 Pv 263/09-15, kde OP Malacky vyhodnotením všetkých zadovážených dôkazov dospela k záveru, že sa predmetný skutok spáchanie trestného činu podľa § 201 písm. d) Trestného zákona žalobcom stal, súd prvej inštancie nerešpektoval svoju povinnosť viazanosti rozhodnutím príslušného orgánu podľa § 193 Civilného sporového poriadku. Je povinnosťou súdu odkloniť sa od všeobecnej zásady rovnosti podielov účastníkov v prípadoch, keď si jeden z manželov počínal nezodpovedne, keď spôsobil škodu, ktorá musela byť za trvania manželstva uhradená a druhý manžel na jej spôsobení nemal žiadnu vinu, alebo ak sa zistilo, že manžel sa o nadobudnutie spoločných vecí zaslúžil v podstatne menšej miere. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil možnosti prístupu na pozemok parcela č. 139/4 a využitia parcely č. 139/4. K pozemku parc. č. 139/4 jednoznačne a preukázateľne nie je možný samostatný prístup z verejného priestranstva a nie je možné jeho napojenie na inžinierske siete bez obmedzenia vlastníckych práv, teda bez znehodnotenia susedných pozemkov priamo susediacich s verejným priestranstvom parc. č. 729/1. Absurdné sú závery o prístupe cez poľnohospodárske pozemky s argumentom, že sa jedná o účelovú cestu. Právny záver súdu prvej inštancie, že poľná cesta môže byť vytvorená ujazdením zeminy, nakoľko zákon ani vykonávací predpis uvedené nevyvracia, je v príkrom rozpore s kogentným znením príslušných ustanovení č. 135/1961 Zb. cestného zákona a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. k cestnému zákonu. Za použitia logického a systematického výkladu zákona o lesoch musí poľná cesta spĺňať rovnaké stavebno-technické náležitosti. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. K odvolaniu žalovanej a vyjadril žalobca. Žalobca vo vyjadrení uviedol, že žalovaná preceňuje odôvodnenie uznesenia OP Malacky č. 2Pv 263/09, dôvody akéhokoľvek rozhodnutia nie sú záväzné pre iné orgány, preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď vychádzal z dokladov, ktoré obsahoval trestný spis a dospel aj k správny záverom. Žiadny dôkaz nebol takého charakteru, že by mohol byť prijatý záver, že by žalobca v čase nehody riadil motorové vozidlo a vylúčil to aj znalecký posudok, ktorý nezistil také zranenia, ktoré by túto skutočnosť potvrdzovali. Žalovaná v priebehu celého doterajšieho konania nepreukázala, ako sa spomínané konanie žalobcu premietlo do majetkovej sféry strán sporu. Rovnako nepreukázala, že by si žalobca neplnil iné svoje povinnosti pri nadobúdaní a udržiavaní spoločných vecí, pri starostlivosti o deti a spoločnú domácnosť, ktoré by zodpovedali jeho zdravotnému stavu a možnostiam. Predmetom vyporiadania BSM je majetok, ktorý bol získaný do spomínanej dopravnej nehody. Ak došlo k zníženiu spoločného majetku, tak sa tak stalo správaním žalovanej, ktorá zneužila nespôsobilosť žalobcu na právne úkony a dala mu podpísať darovaciu zmluvu, ktorou bol nehnuteľný majetok prevedený na sestru žalovanej. Ak súd nemal vychádzať z rovnosti podielov oboch manželov, tak na úkor žalovanej. Úvahy žalovanej o nemožnosti napojenia parc. č. 139/4 sa na inžinierske siete bez toho, aby neboli obmedzené vlastnícke práva na susedných pozemkoch priamo susediacich verejnou cestou parc. č. 729/1 (cesta v smere J. - G. H. I.), sú účelové. Pre užívanie parcely č. 139/4 v súčasnosti nie je potreba napájania sa na inžinierske siete. Užívanie poľnej cesty v danom prípade nie je ničím obmedzené a využíva ju široká verejnosť. Žalobca navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a priznal mu náhradu trov konania.

11. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne

5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v znení opravných uznesení v spojení s dopĺňacím rozsudkom (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

13. „I keď výroková časť rozsudku o vyporiadaní BSM obsahuje vždy viacero výrokov (medziiným o tom, čo sa z BSM prikazuje tomu – ktorému účastníkovi konania a o tom, či a čo má jeden z nich plniť druhému na ich úplné vyrovnanie), treba na toto rozhodnutie hľadieť ako na jednotný celok, ktorý má komplexne vyporiadať doterajšie práva účastníkov konania z BSM a konštituovať ich nové práva. Ak účastník konania napadne odvolaním rozsudok súdu prvého stupňa o vyporiadaní BSM (či už ako celok, alebo niektorý z jeho výrokov), odvolací súd nie je v zmysle § 212 ods. 2 písm. d) O.s.p. viazaný rozsahom odvolania. V takom prípade žiadny z výrokov odvolaním napadnutého rozhodnutia vo veci samej nenadobúda oddelene právoplatnosť (§ 206 ods. 2 O.s.p.); odvolací súd musí vždy preskúmať celé rozhodnutie súdu prvého stupňa o vyporiadaní BSM (všetky jeho výroky vo veci samej) a v nadväznosti na výsledky svojho odvolacieho prieskumu môže toto rozhodnutie len ako celok buď potvrdiť (§ 219 O.s.p.) alebo zmeniť (§ 220 O.s.p.) alebo zrušiť (§ 221 O.s.p.) (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 174/2012 z 25. júla 2013)“.

14. Predmetom konania je vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva bývalých manželov – strán sporu. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu a žalovanej je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či v konaní pred súdom prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či vec právne správne posúdil.

15. Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku totiž možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu prvej inštancie v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

17. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa stranami namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani také aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa strany sporu s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňujú, ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody pre zvolený spôsob vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov a pre rozhodnutie o náhrade trov konania vychádzajúce z konštatovania o rovnakom úspechu oboch strán sporu.

19. Závery súdu prvej inštancie týkajúce sa vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov obsiahnuté v napadnutom rozsudku v znení opravných uznesení (v jeho odôvodnení) treba považovať za súladné so zákonom i skutkovými zisteniami plynúcimi z riadne vykonaného dokazovania. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam a pretože v celom rozsahu

zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu žalovanej. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

20. Spornými a odvolaním žalovanej nastolenými otázkami boli veľkosť podielov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a prikázanie parcely č. 139/4 do výlučného vlastníctva žalobcu.

21. Ako prvé žalovaná v odvolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie postupoval pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle zásady rovnosti (parity) podielov. Žalovaná žiadala odklon od všeobecnej zásady rovnosti podielov dôvodiac, že žalobca sám svojim nezodpovedným a protiprávnym konaním úmyselne porušil svoju právnu povinnosť, v dôsledku čoho havaroval, spôsobil si vážne zranenia a trvalú invaliditu, pričom súd prvej inštancie pri vyporiadaní neprihliadol na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Žalobca s uplatnením disparity podielov nesúhlasil, mal zato, že žiaden dôkaz nebol takého charakteru, že by mohol byť prijatý záver, že by žalobca riadil v čase nehody motorové vozidlo, že žalovaná v priebehu celého konania nepreukázala, ako sa spomínané konanie žalobcu premietlo do majetkovej sféry strán sporu.

22. Súd prvej inštancie sa zaoberal návrhom žalovanej, aby pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov vychádzal z disparity podielov. Pri aplikácii ustanovenia § 150 veta prvá Občianskeho zákonníka mal súd prvej inštancie za to, že pokiaľ sa žalobca po nehode nepodieľal na starostlivosti o spoločný majetok, deti a domácnosť rovnomerne so žalovanou, stalo sa tak v dôsledku objektívnych prekážok a nepriaznivého zdravotného stavu, pričom nebolo preukázané, že by si poškodenie zdravia privodil sám. Preto súd prvej inštancie vychádzal v predmetnom konaní z toho, že podiely žalobcu a žalovanej na spoločnom majetku sú rovnaké.

23. Súdom prvej inštancie aplikované ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka uvádza základné zásady pre vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom jednou zo základných zásad je rovnosť podielov, z ktorej vyplýva, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Zároveň pripúšťa výnimku a odklon od zásady rovnosti podielov manželov na majetku patriacom do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keď ukladá prihliadať okrem iného i na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Zákon explicitne neupravuje spôsob nerovného vyporiadania a disparita tak môže byť vyjadrená nie iba percentom či zlomkom, ale aj prikázaním veci jednému z manželov bez toho, aby bol zaviazaný finančne sa s druhým manželom, pokiaľ ide o túto vec, vyporiadať. Žiada sa zdôrazniť, že súdna prax odklon od princípu rovnosti podielov, tzv. disparity podielov označuje za postup mimoriadny a výnimočný, a preto je nutné vychádzať z toho, že parita podielov predstavuje východisko a disparita odklon od východiska parity podielov. Či sa súd pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva odkloní alebo neodkloní od všeobecného princípu rovnosti podielov manželov a určí ich v inom pomere, záleží od zisteného skutkového stavu veci a vyhodnotenia dôkazov.

24. Právne posúdenie výšky podielov strán na spoločnom majetku vychádza z určitých skutkových zistení a ani podľa názoru odvolacieho súdu tu nie sú dôvody na jeho odchýlné hodnotenie.

25. Žalovaná v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nerešpektoval svoju povinnosť viazanosti rozhodnutím príslušného orgánu podľa ustanovenia § 193 Civilného sporového poriadku, poukazovala na uznesenie okresnej prokurátorky Malacky č. 2 Pv 263/09-15 z 29. júna 2010 a mala za nepochybné preukázané, že vozidlo šoféroval žalobca pod vplyvom alkoholu a sám si zaviniel nezodpovedne svoju invaliditu. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku (mimo iného) konštatoval, že z pripojeného vyšetrovacieho spisu zistil, že proti žalobcovi bolo uznesením zo dňa 14.9.2021 vznesené obvinenie pre trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, nakoľko zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že žalobca dňa 29.4.2001 o 18.50 hod. viedol po požití alkoholu (s 1,27 promile alkoholu v krvi) osobné motorové vozidlo, s ktorým havaroval, pričom si spôsobil ťažké zranenie a škodu na vozidle (ods. 99. napadnutého rozsudku) a trestné konanie, ktoré sa proti žalobcovi viedlo na základe jeho obvinenia z ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, bolo zastavené (ods. 140. napadnutého rozsudku).

26. V konaní nebolo sporným, že uznesením okresnej prokurátorky č. 2 Pv 263/09-15 z 29. júna 2010 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku rozhodnuté o zastavení trestného stíhania obvineného - žalobcu vedené pre trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 201 písm. d) Trestného zákona spáchaný na tom skutkovom základe, že dňa 29.4.2001 v čase o 18.50 hod. viedol po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov (1,27 promile alkoholu v krvi) osobné motorové vozidlo značky Audi, evidenčné číslo A., po ceste 1/2 v km 45,8 v smere Veľké Leváre - Malacky, pričom neprispôobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a povahe vozovky, začal prudko brzdiť za vozidlom idúcim pred ním, dostal šmyk, pričom narazil do pevnej prekážky mostu, následkom čoho si spôsobil ťažké zranenie a spôsobil majiteľovi uvedeného osobného motorového vozidla K. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A., L. M. B. X, škodu na vozidle vo výške 8.091,75 eur, pretože nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Žalovaná mala za to, že súd prvej inštancie nerešpektoval svoju povinnosť podľa ustanovenia § 193 Civilného sporového poriadku viazanosti rozhodnutím príslušného orgánu, že sa predmetný skutok spáchanie trestného činu podľa § 201 písm. d) Trestného zákona žalobcom stal.

27. Odvolací súd pri riešení otázky viazanosti súdu prvej inštancie uznesením o zastavení trestného stíhania žalobcu má za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď na uvedené uznesenie neprihliadal (ods. 140. napadnutého rozsudku), nakoľko v zmysle ustanovenia § 193 a contrario Civilného sporového poriadku neexistovala v preskúmanom prípade povinnosť civilného súdu pridržať sa tohto rozhodnutia. V zmysle uvedeného ustanovenia je totiž súd v civilnom sporovom konaní viazaný výslovne len odsudzujúcim rozsudkom v trestnom konaní, nie je viazaný uznesením o zastavení trestného stíhania (ani napr. oslobodzujúcim trestným rozsudkom v trestnom konaní). Uznesenie o zastavení trestného stíhania nie je rozhodnutie príslušného orgánu o tom, že bol spáchaný trestný čin a tom, kto ho spáchal, ako sa snaží nesprávne navodiť žalovaná v odvolaní. Nie je možné ani prisvedčiť odvolacej argumentácii žalovanej, že v trestnom konaní bolo nepochybne preukázané, že vozidlo viedol žalobca pod vplyvom alkoholu a sám si zaviniť svoju invaliditu, keďže súd je viazaný iba výrokom (nie odôvodnením) rozhodnutia príslušného orgánu o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal.

28. Žalovaná namietala, že nepriaznivý zdravotný stav žalobcu, v dôsledku ktorého nepriaznivého zdravotného stavu sa zaslúžil o nadobudnutie spoločných vecí v podstatne menšej miere, si žalobca spôsobil nezodpovedne sám, a preto sa mal súd prvej inštancie odkloniť od všeobecnej zásady rovnosti podielov. Vzhľadom na vyššie uvedené závery bol súd prvej inštancie oprávnený prejudiciálne si vyriešiť otázku, či poškodenie zdravia žalobcu, ktoré viedlo k jeho invalidite, si žalobca spôsobil svojim vlastným zavineným konaním. Jednalo sa totiž o prejudiciálnu otázku, ktorú bolo potrebné zodpovedať pre meritórne rozhodnutie vo veci vzhľadom na procesnú obranu žalovanej požadujúcu porušenie zásady rovnosti pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov v súdenom spore. Súd prvej inštancie sa veľmi podrobne zaoberal preukázaním existencie okolnosti, ktorá mala ovplyvniť výšku vyporiadavacích podielov manželov na spoločnom majetku (spôsobenie škody na zdraví žalobcu výlučne jeho zavinením), ku ktorým záverom niet čo dodať a odvolací súd sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje bez potreby ich opakovať (ods. 140., 141. napadnutého rozsudku). Súd prvej inštancie o tejto prejudiciálnej otázke vykonal dostatočné dokazovanie a po vyhodnotení dôkaznej situácie dospel k správnejmu záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by si poškodenie zdravia privedil žalobca sám.

29. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie za daných okolností prípadu nepovažoval za spravodlivé odkloniť sa od zákonnej zásady parity podielov, keďže podmienky pre výnimočné uplatnenie disparity podielov podľa jeho názoru splnené neboli. Odvolací súd nezistil, že by závery súdu prvej inštancie pri posudzovaní novej disparity podielov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.

30. Ďalej žalovaná v odvolaní vyjadrila nesúhlas s prikázaním parcely č. 139/4 do výlučného vlastníctva žalobcu, pričom namietala nesprávnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie ohľadne možnosti prístupu k uvedenej parcele a jej využitia.

31. Pre určenie, ktoré veci z bezpodielového spoluvlastníctva manželov pripadnú do výlučného vlastníctva jednému z bývalých spoluvlastníkov, nemá zákon osobitné hľadiská, ale možno prijať taký záver, že v rámci tohto rozhodovania je potrebné vychádzať z úvahy o účelnom využití veci. Ak nie je možné všetky veci účelne rozdeliť medzi bývalých spoluvlastníkov podľa ich podielov, je možné

prikázať ich do výlučného vlastníctva iba jedného z bývalých spoluvlastníkov s tým, že tomuto súd uloží povinnosť zaplatiť druhému manželovi peňažnú sumu na vyrovnanie podielov. Riešenie musí vyplynúť z komplexného zistenia všetkých dôležitých okolností ako základ pre celkové riešenie tak, aby bola zachovaná ekvita v celkovom vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

32. V preskúmanom prípade žalovaná nesúhlasila s prikázaním parcely č. 139/4 do výlučného vlastníctva žalobcu, v odvolaní uvádzala, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil možnosti prístupu k uvedenému pozemku a možnosti jeho využitia.

33. Vo vzťahu prístupu k parcele č. 139/4 súd prvej inštancie konštatoval, že na pozemkoch hraničiacich s parcelou č. 139/4 sa nachádza účelová komunikácia využívaná na prístup k parcele č. 139/4 (ods. 126. napadnutého rozsudku). Žalovaná nesúhlasila s týmto záverom súdu prvej inštancie, ktorý považovala za absurdný a v rozpore so znením cestného zákona a vykonávacej vyhlášky k cestnému zákonu. Vo vzťahu k tejto argumentácii žalovanej odvolací súd poukazuje najskôr na to, že súd prvej inštancie sa veľmi podrobne zaoberal zodpovedaním otázky prístupu k parcele č. 139/4, vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom znalca, svedkyne, fotografiami, listinnými dôkazmi, obhliadkou na mieste samom (ods. 85. - 93. napadnutého rozsudku) a je nutné znova v zhode so súdom prvej inštancie konštatovať, že žalobca preukázal existenciu prístupu k parcele č. 139/4 z poľnej cesty tak, ako tvrdil a odvolací súd poukazuje na podrobné odôvodnenie preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie v odsekoch 123., 124., 125., 126., ktoré závery súdu prvej inštancie nie je potrebné opakovať. Ani odvolacia námietka žalovanej, že k parcele č. 139/4 nie je žiaden iný prístup, nie je opodstatnená. Napokon, ak by v budúcnosti bol žalobcovi z akéhokoľvek dôvodu zamedzený prístup k parcele č. 139/4, znáša toto riziko sám žalobca poznajúc aktuálnu situáciu ohľadne umiestnenia parcely č. 139/4, faktického a právneho stavu vo vzťahu k polohe parcely č. 139/4 a podmienok prístupu k nej (na čo podrobne poukazoval vo svojich vyjadreniach v konaní pred súdom prvej inštancie), keďže za daného stavu zotrval na svojej požiadavke prikázania parcely č. 139/4 do jeho výlučného vlastníctva, a to i s poznaním potencionálnych negatívnych následkov obmedzeného prístupu k parcele.

34. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že parcelu č. 139/4 je možné využívať na chov domácich zvierat a pestovanie (ako zamýšľa žalobca), teoreticky je možné na pozemku zriadiť aj domček, čím by žalobca získal vlastné bývanie, keďže rodinný dom s dvomi parcelami č. 139/1, č. 139/2 boli prikázané do výlučného vlastníctva žalovanej (ods. 143. napadnutého rozsudku). Za tejto situácie je odvolací súd rovnakého názoru ako súd prvej inštancie, že prikázanie parcely č. 139/4 do výlučného vlastníctva žalobcu je v súlade so zásadou rovnoprávnosti oboch strán pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a i v súlade so spravodlivým riešením veci. Žalovanej boli do výlučného vlastníctva prikázané dve parcely s rodinným domom, a preto ak žalobca prejavil záujem o prikázanie jednej parcely (nachádzajúcej sa za rodinným domom so záhradou) do výlučného vlastníctva, niet žiadneho dôvodu nevyhovieť jeho požiadavke. Sama žalovaná bude mať vo výlučnom vlastníctve rodinný dom spolu so zastavaným pozemkom pod rodinným domom a s príhľadou záhradou, ktoré tvoria jeden funkčný celok a sú aj spoločne užívané. Každému z bývalých spoluvlastníkov pri takomto rozdelení nehnuteľného majetku bude zachované vlastníctvo k časti nehnuteľného majetku s tým, že žalovaná, ktorej boli do vlastníctva prikázané nehnuteľnosti s vyššou hodnotou, zaplatí peňažnú sumu na vyrovnanie hodnoty ňou nadobudnutých nehnuteľností. Súd prvej inštancie v preskúmanom prípade maximálne prihliadol ku konkrétnej situácii (finančné možnosti strán sporu, záujem o prikázanie konkrétnych nehnuteľností do výlučného vlastníctva, spôsob ich aktuálneho užívania a možnosti užívania do budúcnosti) a s vysokou mierou uvážlivosti dospel ku komplexnému riešeniu tak, aby každý z bývalých spoluvlastníkov dostal aspoň časť spoločného nehnuteľného majetku a aby suma na finančné vyporiadanie bola čo najnižšia. Odvolací súd riešenie, ktoré žiadala žalovaná – prikázať všetky nehnuteľnosti do jej výlučného vlastníctva, za stavu opísaného vyššie, nepovažuje za korektné vyporiadanie právneho vzťahu a nenachádza žiaden rozumný dôvod, prečo by nevyhoveli požiadavke žalobcu na prikázanie parcely č. 139/4 do jeho výlučného vlastníctva.

35. Ani pochybnosti žalovanej o tom, či na uvedenej parcele je možné napojenie na inžinierske siete, nevedli odvolací súd k inému záveru, keďže toto riziko znáša sám žalobca, ktorý odvolanie nepodal a opakovane v konaní pred súdom prvej inštancie vzniesol požiadavku na prikázanie parcely č. 139/4 do jeho výlučného vlastníctva za súčasného stavu vecí s jasnou predstavou, ako hodlá parcelu č. 139/4 užívať. Napokon odvolacia argumentácia žalovanej o tom, že žalobca nebude účelne využívať parcelu č. 139/4 v prípade prikázania do jeho výlučného vlastníctva, nebola príhodná, keď žalovaná ani neuviedla,

ako účelnejšie by uvedenú parcelu užívala ona sama, pričom jej predstava o spôsobe užívania tejto parcely nemusí byť totožná s predstavou žalobcu, ktorý žalobca je s riešením prijatým súdom prvej inštancie spokojný.

36. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalovanou nie sú naplnené.

37. Napokon predmetom prieskumu odvolacieho súdu zostal rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania napadnutý odvolaním žalobcu. Súd prvej inštancie nepriznal žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania, keďže žalobcovi a žalovanej bol z bezpodielového spoluvlastníctva manželov priznaný rovnaký podiel. Žalobca vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie o náhrade trov konania namietal, že žalovaná vyvíjala maximálne úsilie, aby dosiahla, že došlo k platnému darovaniu vyporiadavaných nehnuteľností, a preto nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom táto jej snaha nebola úspešná, tiež žalovaná chcela zabrániť tomu, aby parcela č. 139/4 bola prikázaná do výlučného vlastníctva žalobcu, avšak bezúspešne, čo znamená, že žalobca bol 100 % úspešný v spore.

38. Rozhodnutie o náhrade trov konania v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov má svoje špecifiká spočívajúce v tom, že rozhodnutie o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželstva je v záujme oboch strán sporu, ktoré sú povinné vyporiadanie uskutočniť. V konaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa premieta, že tu ide o tzv. iudicium duplex (žalobu môžu podať obidve strany, súd nie je viazaný žalobou). Pri stanovení úspechu s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku nie je možné vychádzať z toho, kto podal žalobu, kto sa ako v konaní bránil ale úspech alebo neúspech v konaní je až v tom, akého podielu sa komu dostane a v tomto smere na žalobe nezáleží. Nedá sa preto povedať, že plný úspech má ten, kto podal žalobu o vyporiadanie. Súd postupuje v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov ex offio, preto spravidla, ak sa dodrží základná parita podielov, čo je daný prípad, je na mieste, aby si každá strana platila náklady konania zo svojho, čo vedie nepochybne za takejto situácie k aplikácii ustanovenia § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku. V konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva by totiž bolo možné priznať úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania len vtedy, pokiaľ by bolo preukázané, že pred podaním žaloby na súd oslovil bývalú manželku s konkrétnou ponukou na vyporiadanie, táto by túto ponuku odmietla a súd by následne v intenciách takejto ponúkanej dohody veci rozhodol. Tieto skutočnosti však v tomto prípade splnené neboli.

39. Pokiaľ teda ide o náhradu trov konania pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov odvolací súd zdôrazňuje, že pre úvahu súdu o náhrade trov konania má význam okolnosť, že súd v týchto sporoch nie je viazaný návrhom na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. To sa však neprejavuje vo vylúčení možnosti aplikácie ustanovenia § 255 Civilného sporového poriadku, ale v spôsobe, akým sa stanoví úspech vo veci. Podľa stanoviska NS ČR Rc 42/1972, ktoré je stále aplikovateľné a vyslovuje názor, že pokiaľ súdy vidia procesný úspech alebo neúspech oboch manželov v tom, akého veľkého podielu sa im zo spoločného majetku dostane, ide o postup, ktorý zodpovedá tomu, že súdy nie sú návrhom na vyporiadanie viazané pri zisťovaní rozsahu BSM a jeho vyporiadaní. Tento postup vyhovuje zrejme i potrebám praxe svojou jednoduchosťou, pričom nemožno prehliadnuť ani to, že zhodne postupujú súdy i pri vyrubovaní súdneho poplatku. Vzhľadom na spôsob vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej v pomere 1 : 1, prihliadnuc i na skutočnosť, že k uzavretiu dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo, nemožno vzhliadnuť úspech žalobcu, pretože takéto rozhodnutie by bolo absolútne nespravodlivé pre žalovanú, ktorá bola v konaní rovnako úspešná ako žalobca. Za tejto situácie je potom rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania s ohľadom na čiastočný úspech oboch strán, správny a v súlade s ustálenou súdnou praxou.

40. Na doplnenie uvedenej argumentácie k odvolacím námietkam žalobcu (poukazujúc v odvolaní na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 266/2022 z 23. júna 2022) ohľadne trov konania pred súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že nemožno súhlasiť so žalobcom v tom, že mu prináleží nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že žalovaná urobila účelové a neplatné úkony smerujúce k zníženiu masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keďže rozdelenie masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov na polovicu sa odrazilo vo výške výplatovej povinnosti

žalovanej, čo v konečnom dôsledku nemení nič na závere, že úspech oboch strán sporu bol vo veci rovnaký. Rovnako je nenáležitá argumentácia žalobcu, že sa žalovaná nechcela mimosúdne dohodnúť a predísť zdĺhavému sporu, tvrdila nepravdivé skutočnosti a bolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie, keďže obe strany využívali v rozsiahlej miere prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, čo je nepochybne ich procesným právom, k vzájomnej zhode nedospeli ani pred začatím konania a ani počas viac ako 10 rokov trvajúceho konania. Pokiaľ žalobca argumentuje tým, že bol úspešný, keďže v priebehu konania žiadal, aby bola parcela č. 139/4 prikázaná do jeho výlučného vlastníctva a súd prvej inštancie jeho návrhu vyhovel, odvolací uvádza, že žalobca v žalobe žiadal všetky nehnuteľnosti prikázať do vlastníctva žalovanej, teda nebolo rozhodnuté v zhode s jeho prvotnou požiadavkou a až v priebehu konania zmenil svoju požiadavku na spôsob vyporiadania. Na ťarchu žalovanej nie je možné pripísať ani to, že sa v inom súdnom konaní o neplatnosť darovacej zmluvy k nehnuteľnostiam aktívne bránila tvrdením, že žalobca bol v čase uzatvorenia darovacej zmluvy spôsobilý k tomuto právnomu úkonu, keď až v priebehu konania o neplatnosť darovacej zmluvy bol vyhotovený znalecký posudok preukazujúci, že žalobca v čase podpisu darovacej zmluvy trpel duševnou poruchou, ktorá mala zásadný vplyv na jeho rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti. Žalobca tiež argumentoval tým, že žalovaná nerešpektovala znalecké posudky o žalobcovej nespôsobilosti k právnym úkonom, pričom tento argument bližšie neodôvodnil. K uvedenej argumentácii odvolací súd podotýka, že návrh na zrušenie rozsudku o pozbavení spôsobilosti žalobcu na právne úkony podala dcéra žalobcu (nie žalovaná), v konaní o neplatnosť darovacej zmluvy žalovaná podaním námietok proti znaleckému posudku vyhotovenému v priebehu tohto konania znova realizovala svoje zákonné právo vyjadriť sa k dôkazu. Odvolací súd má za to, že úspešnosť žalobcu v konaní nie je možné posudzovať podľa toho, že sa v konaní vo veci samej preukázali jeho tvrdenia o tom, že vyporiadované nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov z dôvodu neplatnosti darovacej zmluvy a bola mu prikázaná do vlastníctva jedna nehnuteľnosť zo štyroch spoločných nehnuteľností, keďže úspešnosť v spore sa posudzuje podľa celkového výsledku konania, ktorý je v preskúmanom prípade pre obe strany sporu rovnaký.

41. V súvislosti s prejavmi nespokojnosti odvolateľov s preskúmaným rozsudkom v znení opravných uznesení odvolací súd poukazuje na stabilnú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, podľa ktorej nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (napr. II. ÚS 4/97, II. ÚS 3/97). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, I. ÚS 140/2017).

42. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané stranami sporu nie sú naplnené.

43. Ďalšie odvolacie argumenty strán sporu odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu, zachádzajúcu do nadbytočných detailov a nespôsobilú privodiť úspech odvolaniam, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

44. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravných uznesení v spojení s doplnčiacim rozsudkom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil.

45. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnému

žalobcovi priznal voči žalovanej v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

46. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).